05.03.25р. 25гр. укр. літ.

Доброго дня! Тема уроку. Урок розвитку мовлення.

Контрольне есе «Ця музика спонукає до думок»

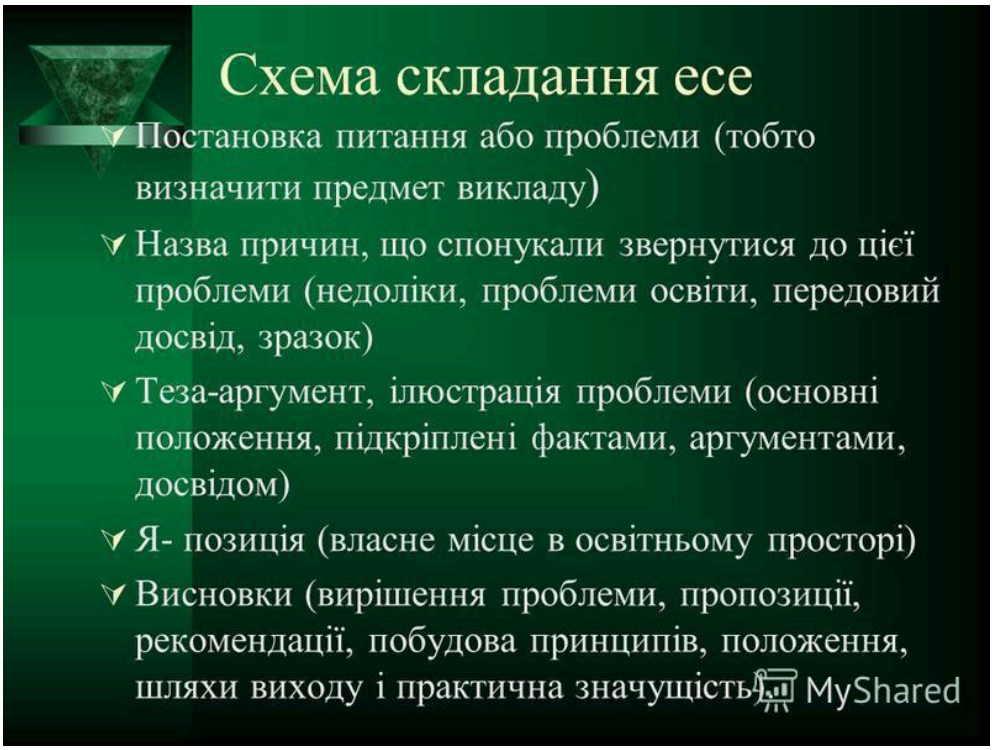
Увага! Виконані завдання надсилати за електронною адресою: moshev2020@icloud.com

ХІД УРОКУ

Пригадаймо!

- Що таке есе? Як писати есе? Перейти за посиланням https://www.youtube.com/watch?v=SGafwCJz2kI

Есе (від франц. essai – спроба, проба, нарис) — прозаїчне висловлювання невеликого об'єму і вільної композиції, що виражає індивідуальні враження і міркування з конкретного приводу або питання і свідомо не претендує на вичерпну відповідь.

Стиль есе вирізняється:

- афористичністю;
- образністю;
- парадоксальністю.

Для есе **характерне** використання численних засобів художньої виразності:

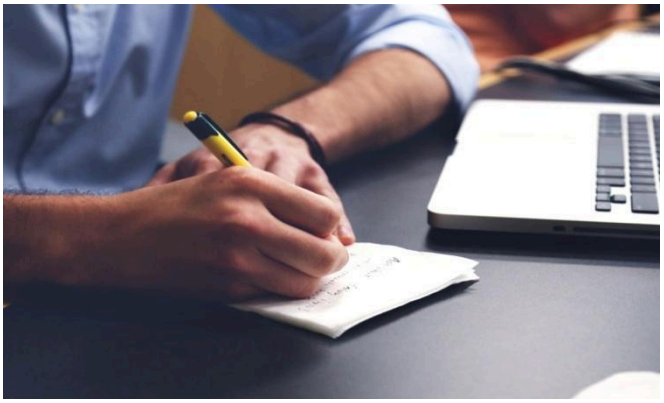
- символи;
- метафори;
- порівняння;
- алегоричні і притчові образи.

Для **передачі особового сприйняття** автору есе необхідно:

- використовувати всілякі асоціації;
- проводити паралелі;
- добирати аналогії.

Есе буде цікавим, якщо в ньому будуть **присутні**:

- непередбачувані(парадоксальні) висновки;
- несподівані повороти;
- цікаві зчеплення.

Мовна будова есе — це динамічне чергування полемічних висловів, питань, проблем, використання розмовної інтонації і лексики.

Прийомів для написання успішного есе існує багато. Наводимо деякі з них.

Ефектний початок

Вступ, дуже важливий елемент твору. Читач визначає для себе, чи варто йому читати ваше есе. Для початку есе існує кілька підходів.

1. **Стандартний** (найпоширеніший). Необхідно відповісти на шість запитань: хто, що, коли, де, чому і як. Відповіді на ці запитання дадуть змогу читачеві зрозуміти, чого йому очікувати.
2. **Несподіваний** — це може бути що завгодно, але читач повинен бути здивований або шокований.
3. **Дієвий** — зображення самого процесу, а причини й наслідки випливуть далі. Цей підхід зручний для коротких есе.
4. **Авторитарний** — пропонує інформацію в наказовому тоні, щоб створити враження упевненості автора тільки в собі.
5. **Інформативний** — читач одразу отримує інформацію про те, що буде далі у

творі.
6. **Цитатний** — вдало підібрана цитата одразу привертає увагу читача (не рекомендується використовувати прислів'я і кліше — це банально).
7. **Діалоговий** — з одного боку, такий початок стимулює читача як учасника діалогу, з іншого, – це може бути просто потік думок з риторичними запитаннями.

Хронологія есе

Послідовність подій (але не зациклюйтесь на часі ~ есе може вийти нудним). Просто згадуйте час. Не намагайтесь у дрібницях описувати все, що відбувалося в певний період.

1. **Оповідання** — дія або історія, що триває до самого кінця есе, в якій підкреслюються якості, можливості або знання, пов'язані з темою вашого есе.
2. **Опис** — характерною рисою такого есе є яскрава образність твору, що підтверджується багатою мовою, і цікаві деталі, які залишають читача довгий час під враженням.
3. **Порівняння** — в основному цей прийом використовується щодо питання, за яким потрібно описати, наприклад, досвід або невдачу.
4. **Фінальні компоненти** — останні абзаци (абзац) мають завершувати вашу думку і залишити в пам'яті читача яскравий слід.

Дев'ять правил написання креативного есе

Як радять писати есе? Правильно! Креативно. Що криється за цим словом? Швидше за все, політ думки, оригінальність тощо. Все просто:
головне — засвоїти дев'ять правил.

1. Тільки позитивна мова (описувати краще те, що є, а не те, чого немає).
2. Слова-зв'язки (вони допомагають плавно переходити з однієї частини до іншої).
3. Різна структура речень. (Читати речення правильної структури нудно. Додайте кілька інверсій. Пишіть різні за довжиною речення.)
4. Зрозумілі слова. (Розумійте значення слів, які ви вживаєте в есе. Ви пишете, щоб уразити змістом, а не словниковим запасом. Вишуканість гарна, але в міру.)
5. Різні слова (синонімія.)
6. Лаконічність.
7. Кожне слово важливе (без повторів; кожне речення повинне нести унікальний зміст).
8. Активна життєва позиція.
9. Книги про есе — це здорово.

ПАМ'ЯТКА

«Правила написання креативного есе»

1. Тільки позитивна мова (описувати краще те, що є, а не те, чого немає).
2. Слова-зв'язки (вони допомагають плавно переходити з однієї частини до іншої).
3. Різна структура речень. (Читати речення однакової структури нудно. Додайте кілька інверсій. Складіть речення різні завдовжки.)
4. Зрозумілі слова. (Розумійте значення слів, які ви вживаєте в есе. Ви пишете, щоби вразити змістом, а не словниковим запасом. Вишуканість гарна, але в міру.)
5. Різні слова (Використовуйте синоніми.)
6. Лаконічність.
7. Кожне слово важливе (без повторів; кожне речення має нести унікальний зміст).
8. Активна життєва позиція.

2. Приклад твору - есе

Музика - це дихання моєї душі…

У світі народжуються і живуть люди з різними уподобаннями, характерами, темпераментами… Та, думаю, що немає жодної людини, яка би не захоплювалася музикою.

Бог наділяє людину різними талантами, дарами, вміннями, проте музика лунає у серці майже кожної людини. Протягом життя ми чуємо різні звуки природи, спів птахів, – і це також своєрідна музика, яка є нерозлучна з нашим життям. У вільний час я завжди слухаю улюблені музичні композиції і відчуваю, що моя душа починає розквітати, неначе квітка, дозволяючи поринути мені у свій внутрішній світ. У такі моменти я розумію, що музика – це дихання моєї душі!

Існує багато стилів та жанрів музики: церковна, інструментальна, вокальна музика, але особисто я надаю значну перевагу класичній та церковній музиці, оскільки вона просвітлює мою душу, змінює мене на краще.

Я живу музикою, оскільки саме через неї можу дуже щиро виразити свої почуття. Адже музика – це інструменти душі, які грають на струнах серця. Музика – це такий вид мистецтва, який спонукає душу жити, дає їй друге дихання. А що являє собою музика особисто для тебе, ровеснику?
(Автор - Вікторія Богатюк)

«… музика живе в кожному з нас, тільки її треба чути… Музика створює в свідомості людини яскраві картинки, творить неймовірні чудеса! Без музики в житті дуже тихо й самотньо. Музика допомагає справлятись з повсякденними проблемами та приносить задоволення. Музика лікує нас зсередини, якщо ти її чуєш та можеш її відчути…» (Литовченко А.)

«Музика – найкраще, що може бути в житті людини…Особисто мені музика надає впевненості в своїх силах та можливостях. Я обожнюю сидіти за фортепіано і просто грати, грати і грати… Я отримую задоволення від цього. Коли немає настрою, я завжди сідаю за інструмент – це мене надихає, я захоплююсь, і від цього піднімається настрій. Я дуже люблю музику. Не уявляю свого життя без неї!» (Кирилова П.)

«В нашому житті людина обирає свій спосіб самовираження, обираючи певну сферу діяльності, якій присвячує свій час, свої сили та, з рештою, все своє життя. Чому я став музикантом?..На мою думку, музика багато говорить про наше національне минуле, про історію нашого народу. Мабуть це й викликало в мене бажання проявити себе за допомогою музики. Я обрав український народний інструмент – бандуру. Вважаю цей інструмент національною гордістю нашого народу, адже історія цього інструменту та людей, що на

ньому грали (старці – кобзарі) викликає велику повагу та пошану. Надіюсь на те, що український народ почне цінувати своє мистецтво, як люди в інших країнах Європи». (Романчук Д.)

«Музика – стародавній вид мистецтва, здатний об'єднувати людей, і в цьому її найбільша сила. Різні за характером, звичками, поглядами на життя, національністю, пристрастями, моральними принципами люди в концертному залі, затамувавши подих, однаково схвильовано й благоговійно завмирають під хвилею дивовижних чаруючих звуків. І вже на другий план відходять життєві негаразди й турботи, залишається лише вдача мистецтва, яке очищає душу від усього несуттєвого, мізерного, буденного, підносить нас до висот розуміння життя... Я люблю музику, особливо духовну. Слухаючи її, розумієш, що тільки Боже благословіння могло допомогти композиторові створити таку красу, таку досконалість поєднання звуків, таку чистоту і гармонію... Здається, розкривається церковна баня і з блакиті небесної ллється на людей Божа Благодать, і злітають в небо голуби, і лагідне сонце пестить своїми променями землю, і лунають десь у височині кришталеві дзвони... Багато видів мистецтва існує, кожен з них – джерело естетичної насолоди. Але музика – це завжди зустріч з радістю польоту, з можливістю мріяти і сподіватися на здійснення своїх сподівань». (Терлецька І.)

« «Музика – єдина річ, яка тримає мій здоровий глузд, мов титан, тримаючи небо. Музика – повітря, без якого моє існування – неможливо! Ви знали, що музика має аромат? Ні, він зовсім не матеріальний... Деякі твори мають аромат туги, суму, деякі – любові, ніжності, піднесення.

Знали ви, що музика має не простий аромат, а багатогранний? Він, аромат, складається з багатьох запахів: аромату мелодій, звуків, гармоній, але властивою, невід'ємною частиною цього коктейлю, яка дарує музиці життя та свіжість – є аромат людини, яка створила музику! Музика – це я, а я – це музика. І нас не можна розділити, бо ми не зможемо існувати поодинці, бо музика – моє серце і душа!»(О.Петрова).

«Для мене музика – це душевні ліки, які допомагають забути про проблеми, що супроводжують кожну людину… Насичує музика тебе повністю – від голови до п'ят. Саме таке я відчуваю. В деякі моменти музика тебе окриляє, даючи нові сили, новий подих, який тебе воскрешає, лікує твої душевні рани. Музика може і розчулити, змінити твій душевний стан в гіршу сторону, краяти душу. Музика – дуже сильне явище, яке змінює людину, її почуття, погляди… Мені вона допомагає хоча б на мить забути, який жорстокий світ, і які бувають егоїстичні, самозакохані, лицемірні, корисливі люди… Люди різні бувають, як і музика… Але хорошої музики набагато більше, ніж хороших, чуйних, душевних, добрих, вірних людей; їх дуже мало… Музика тебе ніколи не зрадить, не зробить боляче, як це люди роблять кожної хвилини… Я вважаю, що музика – неймовірне явище, яке допомагає людині в житті, отже усі люди до неї звертаються. Просто у всіх різні смаки і уподобання. Кожний бачить життя по-різному і по-різному його проживає… Різна музика в різні часи життя супроводжує людину… Тому вона і є невід'ємною частиною у моєму житті!» (Безименний А.).

Домашнє завдання

Написати **есе «Ця музика спонукає до думок»**